

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania

Dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej Bank BPH S.A.

Sprawozdanie z badania rocznego sprawozdania finansowego

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie załączonego rocznego sprawozdania finansowego Bank BPH S.A. („Bank”), które zawiera:

- sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2021 r.;

sporządzone za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.:

- rachunek zysków i strat;
- sprawozdanie z całkowitych dochodów;
- sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym;
- sprawozdanie z przepływów pieniężnych;

oraz

- noty do rocznego sprawozdania finansowego

(„sprawozdanie finansowe”).

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe Banku:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Banku na dzień 31 grudnia 2021 r., finansowych wyników działalności oraz przepływów pieniężnych za rok obrotowy zakończony tego dnia, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości;
- jest zgodne, we wszystkich istotnych aspektach, co do formy i treści z obowiązującymi Bank przepisami prawa oraz statutem Banku;
- zostało sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami rozdziału 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („ustawa o rachunkowości”).

Niniejsza opinia jest spójna z naszym sprawozdaniem dodatkowym dla Komitetu Audytu, które wydaliśmy dnia 28 czerwca 2022 r.

Podstawa Opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- Krajowych Standardów Badania w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów („KSB”);
- ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym („ustawa o biegłych rewidentach”);
- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych

wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającego decyzję Komisji 2005/909/WE („rozporządzenie UE”);

Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi regulacjami została opisana w sekcji Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Niezależność i etyka

Jesteśmy niezależni od Banku zgodnie z Międzynarodowym kodeksem etyki zawodowych księgowych (w tym Międzynarodowymi standardami niezależności) Rady Międzynarodowych Standardów Etycznych dla Księgowych („Kodeks IESBA”), przyjętym uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają

zastosowanie do naszego badania sprawozdania finansowego w Polsce i spełniliśmy wszystkie obowiązki etyczne wynikające z tych wymogów i Kodeksu IESBA. W trakcie badania kluczowy biegły rewident oraz firma audytorska pozostali niezależni od Banku zgodnie z wymogami niezależności określonymi w ustawie o biegłych rewidentach oraz w rozporządzeniu UE.

Kluczowe sprawy badania

Kluczowe sprawy badania są to sprawy, które według naszego zawodowego osądu były najbardziej znaczące podczas naszego badania sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy. Obejmują one najbardziej znaczące ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia

spowodowanego oszustwem. Do spraw tych odnieśliśmy się w kontekście naszego badania sprawozdania finansowego jako całości, a przy formułowaniu naszej opinii podsumowaliśmy naszą reakcję na te rodzaje ryzyka. Nie wyrażamy osobnej opinii na temat tych spraw. Zidentyfikowaliśmy następujące kluczowe sprawy badania:

Utrata wartości należności od klientów

Wartość księgową należności od klientów wyniosła na dzień 31 grudnia 2021 r. 9 441 972 tys. zł i stanowiła 76% aktywów ogółem Banku (odpowiednio na dzień 31 grudnia 2020 r. 10 200 979 tys. zł i 87%). Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe wyniósł za 2021 r. -6 392 tys. zł, a za 2020 r. 66 827 tys. zł.

Odniesienie do sprawozdania finansowego: punkty e-f) oraz i) znaczących zasad rachunkowości, nota 2 „Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe”, nota 12 („Należności od klientów”), nota 13 („Odpisy na oczekiwane straty kredytowe”) oraz nota 35.4 („Ryzyko kredytowe”).

Kluczowa sprawa badania

Głównym obszarem ryzyka jest brak identyfikacji istniejących przesłanek utraty wartości, istotnego wzrostu ryzyka kredytowego oraz dobór niewłaściwych danych oraz założeń do wyznaczenia parametrów modelu statystycznego, które mogą nie odzwierciedlać oczekiwanego poziomu strat kredytowych na dany dzień bilansowy.

Ponadto pomiar oczekiwanych strat kredytowych uwzględnia prognozy dotyczące przyszłych warunków gospodarczych. W związku z pandemią COVID-19 i jej wpływem na otoczenie makroekonomiczne, niepewność szacunku oczekiwanych strat kredytowych istotnie wzrosła względem poprzednich lat. Przyjęcie założeń odnośnie oczekiwanych scenariuszy makroekonomicznych, prawdopodobieństwa ich wystąpienia wymaga od Zarządu Banku zastosowania znacznego poziomu osądu.

Obszar ten uznaliśmy za kluczową sprawę badania, ponieważ, biorąc pod uwagę udział należności od klientów w aktywach ogółem Banku, szacowanie odpisów na oczekiwane straty kredytowe ma istotny wpływ na sprawozdanie finansowe, wiąże się z niepewnością i wymaga od Zarządu Banku zastosowania istotnego osądu.

Nasza reakcja

Nasze procedury badania, przeprowadzone przy wsparciu naszych własnych specjalistów z zakresu ryzyka finansowego oraz systemów informatycznych obejmowały między innymi:

- ocenę zaprojektowania i wdrożenia oraz testowanie skuteczności działania kluczowych kontroli wewnętrznych, w tym ogólnych kontroli systemów informatycznych stosowanych w procesie identyfikacji zdarzeń powodujących utratę wartości bądź istotny wzrost ryzyka kredytowego oraz kalkulacji odpisów na oczekiwane straty kredytowe;
- analizę poprawności identyfikacji przez Bank przesłanek utraty wartości oraz istotnego wzrostu ryzyka kredytowego na całej populacji ekspozycji poprzez np. analizę statusu przeterminowania zadłużenia, ocenę kompletności zdarzeń wskazujących na istotny wzrost ryzyka kredytowego, w tym restrukturyzację zadłużenia;
- analizę wyników testów przeprowadzonych przez Bank w zakresie poprawności modeli wykorzystywanych w estymacji oczekiwanych strat kredytowych;
- niezależną rekalkulację wybranych parametrów statystycznych oraz odpisu na oczekiwane straty kredytowe na wybranej próbie ekspozycji;
- ocenę adekwatności odpisów na oczekiwane straty kredytowe poprzez odniesienie do oczekiwanych strat kredytowych poniesionych na portfelu kredytowym w przeszłości;
- ocenę kompletności i poprawności ujawnień w sprawozdaniu finansowym w zakresie istotnych osądów i szacunków dotyczących oczekiwanych strat kredytowych, jak również analizy wrażliwości poziomu oczekiwanych strat kredytowych względem znaczących założeń zastosowanych w modelu.

Rezerwa na ryzyko prawne walutowych kredytów hipotecznych

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2021 r. saldo rezerw na ryzyko prawne walutowych kredytów hipotecznych wynosiło 2 993 888 tys. zł, a na dzień 31 grudnia 2020 r. wynosiło 971 038 tys. zł.

Odniesienie do sprawozdania finansowego: punkty e) oraz p) znaczących zasad rachunkowości, nota 21 („Rezerwy”) oraz nota 27 („Postępowania sądowe”).

Kluczowa sprawa badania

Historycznie Bank udzielał kredytów hipotecznych denominowanych i indeksowanych do franka szwajcarskiego („kredyty CHF”).

Na dzień 31 grudnia 2021 r. występuje znaczące ryzyko wynikające ze skutków wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej („TSUE”) z dnia 3 października 2019 r. w sprawie C-260/18. Chociaż wyrok nie odnosił się bezpośrednio do Banku, to wywołał on skutki opisane w nodzie 27 do sprawozdania finansowego.

W wyniku wyroku zwiększyła się liczba pozwów przeciwko Bankowi wnoszonych przez kredytobiorców, którzy zaciągali w przeszłych latach kredyty hipoteczne denominowane lub indeksowane w CHF („kredyty CHF”). Bank ocenił, iż wzrost ten może utrzymać się przez pewien czas w przyszłości, co przy braku jednolitej linii orzeczniczej w tym zakresie może skutkować niższymi oczekiwanymi przepływami pieniężnymi z tytułu kredytów CHF niż te wynikające z zawartych umów. W celu określenia szacunku nowych oczekiwanych przepływów pieniężnych z portfela kredytów CHF Bank dokonał między innymi oceny prawdopodobieństwa różnych scenariuszy w zakresie przyszłych możliwych wyroków sądów, w tym dokonał oszacowania najbardziej oczekiwanej liczby potencjalnych pozwów sądowych dotyczących powyższego.

Szacunki kwoty rezerwy na ryzyko prawne obarczone są istotną niepewnością w zakresie między innymi liczby przyszłych pozwów sądowych oraz możliwych rozstrzygnięć istniejących i oczekiwanych sporów.

Z powyższych powodów dokonanie wiarygodnego szacunku kwoty rezerwy oraz odpowiednie ujawnienia w tym zakresie w sprawozdaniu finansowym Banku uważamy za kluczową sprawę badania.

Nasza reakcja

Nasze procedury badania obejmowały między innymi:

- analizę korespondencji otrzymanej przez Bank od organów nadzorczych;
- analizę skarg i reklamacji zgłoszonych przez klientów oraz ich wpływu na sprawozdanie finansowe Banku;
- uzyskanie potwierdzeń od zewnętrznych kancelarii prawnych spraw sądowych wraz z dokonaną przez te kancelarie oceną najbardziej prawdopodobnego rozstrzygnięcia sporu;
- niezależną rekalkulację rezerwy na ryzyko prawne walutowych kredytów hipotecznych;
- analizę poprawności istotnych danych wejściowych oraz krytyczną ocenę znaczących założeń wykorzystanych do sporządzenia szacunków kwoty rezerwy poprzez ich uzgodnienie do odpowiednich danych z systemów informatycznych Banku i dokumentacji źródłowej;
- ocenę zasadności założeń dotyczących ilości spodziewanych pozwów w przyszłości poprzez porównanie do dotychczasowej dynamiki przyrostu, włączając w to dane po dacie bilansowej;
- analizę wrażliwości szacunków na zmiany w znaczących założeniach, w tym przede wszystkim na zmiany w ilości przyszłych pozwów, a następnie, biorąc pod uwagę powyższe, ocenę czy przyjęty poziom tych założeń wskazuje na stronniczość Zarządu Banku;
- ocenę kompletności i poprawności ujawnień wymaganych przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej, które są związane z zaprezentowanymi szacunkami oraz ujętą kwotą rezerwy.

Odowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej Banku za sprawozdanie finansowe

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego przedstawiającego rzetelny i jasny obraz zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz z obowiązującymi Bank przepisami prawa i statutem, a także za kontrolę wewnętrzną, którą Zarząd Banku uznaje za niezbędną, aby zapewnić sporządzenie sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając sprawozdanie finansowe Zarząd Banku jest odpowiedzialny za ocenę zdolności

Banku do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, kwestii związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie założenia kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji kiedy Zarząd Banku albo zamierza dokonać likwidacji Banku, zaniechać prowadzenia działalności, albo gdy nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania prowadzenia działalności.

Zgodnie z ustawą o rachunkowości Zarząd oraz członkowie Rady Nadzorczej Banku są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w tej ustawie. Członkowie Rady Nadzorczej Banku są odpowiedzialni za nadzór nad procesem sprawozdawczości finansowej Banku.

Odowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego

Celem badania jest uzyskanie racjonalnej pewności, czy sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje ekonomiczne użytkowników podejmowane na podstawie sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Banku ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jego spraw przez Zarząd Banku, obecnie lub w przyszłości.

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i szacujemy ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy

dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż istotnego zniekształcenia wynikającego z błędu, ponieważ oszustwo może obejmować zмовę, fałszerstwo, celowe pominięcie, wprowadzenie w błąd lub obejście systemu kontroli wewnętrznej;

- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosowanej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności działania kontroli wewnętrznej Banku;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych z nimi ujawnień dokonanych przez Zarząd Banku;
- wyciągamy wniosek na temat odpowiedniości zastosowania przez Zarząd Banku zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, oceniamy, czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub okolicznościami, które mogą poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Banku do

kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w sprawozdaniu z badania sprawozdania finansowego na powiązane ujawnienia w sprawozdaniu finansowym lub, jeżeli takie ujawnienia są nieodpowiednie, modyfikujemy naszą opinię. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia sprawozdania z badania sprawozdania finansowego. Przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Bank zaprzestanie kontynuacji działalności;

- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i treść sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, a także czy sprawozdanie finansowe odzwierciedla stanowiące ich podstawę transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację.

Przekazujemy Komitetowi Audytu Banku informacje między innymi o planowanym zakresie i terminie przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleniach badania, w tym wszelkich znaczących słabościach kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Inne informacje

Na inne informacje składa się sprawozdanie z działalności Banku za rok obrotowy

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej Banku

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za sporządzenie Sprawozdania z działalności zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Nasza opinia z badania sprawozdania finansowego nie obejmuje Sprawozdania z działalności.

W związku z badaniem sprawozdania finansowego naszym obowiązkiem jest zapoznanie się ze Sprawozdaniem z działalności, i czyniąc to, rozważenie, czy nie jest ono istotnie niespójne ze sprawozdaniem finansowym, z naszą wiedzą uzyskaną w trakcie badania, lub w inny sposób wydaje się być istotnie zniekształcone. Jeżeli na podstawie wykonanej pracy stwierdzimy

Przekazujemy Komitetowi Audytu Banku oświadczenie, że przestrzegaliśmy stosownych wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz informujemy o wszystkich powiązaniach i innych sprawach, które mogłyby być racjonalnie uznane za stanowiące zagrożenie dla naszej niezależności, a tam gdzie ma to zastosowanie, informujemy o działaniach podjętych w celu wyeliminowania zagrożeń lub zastosowanych zabezpieczeniach.

Spośród spraw przekazywanych Komitetowi Audytu Banku wskazaliśmy te sprawy, które były najbardziej znaczące podczas badania sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy uznając je za kluczowe sprawy badania. Opisujemy te sprawy w naszym sprawozdaniu z badania sprawozdania finansowego, chyba że przepisy prawa lub regulacje zabraniają ich publicznego ujawnienia lub gdy, w wyjątkowych okolicznościach, ustalimy, że sprawa nie powinna być komunikowana w naszym sprawozdaniu, ponieważ można byłoby racjonalnie oczekiwać, że negatywne konsekwencje wynikające z jej ujawnienia przeważąby korzyści takiej informacji dla interesu publicznego.

zakończony 31 grudnia 2021 r. („Sprawozdanie z działalności”).

Zarząd oraz członkowie Rady Nadzorczej Banku są zobowiązani do zapewnienia, aby Sprawozdanie z działalności Banku za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2021 r. spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

istotne zniekształcenie w Sprawozdaniu z działalności, to jesteśmy zobowiązani poinformować o tym w naszym sprawozdaniu z badania.

Naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach jest również wydanie opinii, czy Sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa oraz czy jest zgodne z informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu finansowym.

Opinia o Sprawozdaniu z działalności

Na podstawie pracy wykonanej w trakcie badania sprawozdania finansowego, naszym zdaniem, Sprawozdanie z działalności, we wszystkich istotnych aspektach:

- zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa; oraz

- jest zgodne z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

Ponadto oświadczamy, że w świetle wiedzy o Banku i jego otoczeniu uzyskanej podczas naszego badania sprawozdania finansowego nie stwierdziliśmy w Sprawozdaniu z działalności istotnych zniekształceń.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Informacja o przestrzeganiu regulacji ostrożnościowych

Zarząd Banku odpowiada za zapewnienie zgodności działania Banku z regulacjami ostrożnościowymi, w tym za prawidłowość ustalenia współczynników kapitałowych.

Naszym obowiązkiem jest poinformowanie w sprawozdaniu z badania, czy Bank przestrzega obowiązujących regulacji ostrożnościowych określonych w odrębnych przepisach, w szczególności czy Bank prawidłowo ustalił współczynniki kapitałowe przedstawione w nocie 35.6 „Zarządzanie kapitałem”.

Celem badania sprawozdania finansowego nie było wyrażenie opinii na temat przestrzegania

przez Bank obowiązujących regulacji ostrożnościowych, a zatem nie wyrażamy opinii na ten temat.

W oparciu o przeprowadzone badanie sprawozdania finansowego informujemy, że nie zidentyfikowaliśmy przypadków naruszenia przez Bank w okresie od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. obowiązujących regulacji ostrożnościowych, określonych w odrębnych przepisach, w szczególności w zakresie prawidłowości ustalenia przez Bank współczynników kapitałowych na dzień 31 grudnia 2021 r., które mogłyby mieć istotny wpływ na sprawozdanie finansowe.

Oświadczenie na temat świadczenia usług niebędących badaniem sprawozdania finansowego

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczymy zabronionych usług

niebędących badaniem, o których mowa w art. 5 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia UE oraz art. 136 ustawy o biegłych rewidentach.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani po raz pierwszy do badania rocznego sprawozdania finansowego Banku uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 2 października 2017 r. oraz ponownie w kolejnych latach, w tym uchwałą z dnia 2 września 2021 r. do badania rocznego

sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2021 r. Całkowity nieprzerwany okres zlecenia badania wynosi 5 lat począwszy od roku obrotowego zakończonego 31 grudnia 2017 r. do 31 grudnia 2021 r.

W imieniu firmy audytorskiej

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.

Nr na liście firm audytorskich: 3546

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Magdalena Grzesik

Tadeusz de Ville

Kluczowy biegły rewident
Nr w rejestrze 12032

Pełnomocnik

Warszawa, 28 czerwca 2022 r.